

امکان‌سنجی روش‌های اجرایی و پیاده‌سازی سیستم رواناب سطحی

در شهر چرمهین

- مسعود نصری^{۱*}، عبدالرسول مستاجران^۲، محمد صالح ابراهیمی^۳، شهاب ثابت راسخ^۴، امیر قدیمی چرمهینی^۵
*۱- استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان (dr.nasri.m@gmail.com)
۲- استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهین‌شهر
۳- عضو هسته‌ی پژوهشی منابع و بازیافت آب، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهین‌شهر
۴- دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد و شهردار شهر چرمهین
۵- دانش‌آموخته‌ی کارشناسی ارشد مهندسی عمران-سازه و رئیس شورای شهر چرمهین

چکیده

کاهش نفوذ آب باران به زمین و در نتیجه، افزایش حجم و شدت رواناب سطحی به دلیل رشد سریع جمعیت و توسعه‌ی شهری بدون رعایت اصول و استانداردهای لازم، در کنار ناکارآمدی سیستم‌های هدایت رواناب سطحی از مشکلات بسیاری از حوزه‌های شهری ایران به شمار می‌رود. از جمله‌ی این شهرها، شهر چرمهین در استان اصفهان است که به دلیل فقدان وجود سیستم کارآمد هدایت رواناب سطحی، همواره در زمان بارندگی دچار آبگرفتگی در معابر و خسارت به ساختمان‌ها می‌شود. رفع این مشکلات با طراحی صحیح و تأمین ظرفیت کافی برای شبکه جمع‌آوری و هدایت آبهای سطحی قابل تحقق است. از این رو، در تحقیق حاضر به بررسی امکان اجرای سیستم رواناب سطحی با استفاده از مدل CivilStorm v8i در شهر چرمهین پرداخته می‌شود. در این راستا سناریوهای مختلف، طراحی و تحلیل شده و در نهایت با توجه به شرایط موجود، بهترین سناریو که شبکه‌ای تلفیقی از مجاری روباز و مدفون برای هدایت رواناب سطحی به زهکش‌های طبیعی منطقه است به عنوان راه حل رفع مشکلات این شهر جهت اجرا و بهره‌برداری انتخاب شد.

واژه‌های کلیدی:

امکان‌سنجی، روش‌های اجرایی، رواناب سطحی، چرمهین

مقدمه

از مشخصه‌های توسعه‌ی شهری، افزایش سطوح غیرقابل نفوذ است که به خاطر تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی و اراضی منابع طبیعی و اختصاص آن به ساخت و سازهای مسکونی و معابر عمومی پدید می‌آید. از عوارض این تغییرات، کاهش نفوذ آب باران به زمین و در نتیجه افزایش حجم و شدت جریان رواناب حاصل از بارندگی است. مسئله‌ی دفع آب‌های سطحی از مسائل عمده ایمن‌سازی مناطق صنعتی و مسکونی و تجاری از خطر وقوع سیلاب و نهایتاً رفع خسارات احتمالی از مناطق شهری و صنعتی می‌باشد. بنابراین شناخت الگوهای رشد شهر و نیاز به طراحی مدرن سیستم‌های دفع رواناب در چند دهه گذشته به میزان زیادی مورد توجه قرار گرفته است و مطالعات زیادی در این راستا انجام گرفته است. فلاح تفتی و شریفی در سال ۱۳۸۵، شبیه‌سازی و ارزیابی عملکرد سیستم جمع‌آوری رواناب سطحی قسمتی از حوزه‌ی آبریز شهری در جنوب غربی مشهد را با استفاده از مدل SWMM انجام دادند. نصری و همکاران در سال ۱۳۸۶، با شناسایی شبکه مسیل‌های تأثیرگذار بر شهر اردستان، راهکارهای مدیریتی و پیشنهاداتی را برای احداث سازه‌های اجرایی ارائه دادند. افشین شریفان و همکاران (۱۳۸۷) به شبیه‌سازی یکی از زیر حوضه‌های شهر شیراز پرداختند و به این نتیجه رسیدند که کاهش پیامدهای زیان بار، با طراحی صحیح و تامین ظرفیت کافی شبکه‌های جمع‌آوری و دفع آب‌های سطحی قابل تحقق است و این امر نیازمند شبیه‌سازی و استفاده از مدل‌های ریاضی خواهد بود. سلاجقه و همکاران (۱۳۹۱)، مدل‌های مدیریت رواناب شهری، از جمله مدل‌های تحلیلی احتمالاتی را به عنوان ابزاری مفید در برنامه‌ریزی، طراحی و توسعه شهری بیان نمودند. نتایج پژوهش بدیعی‌زاده و همکاران در سال ۱۳۹۴ به منظور تعیین ابعاد بهینه‌ی شبکه زهکشی شهر گرگان با استفاده از مدل هیدرولوژی-هیدرولیکی SWMM نشان داد که این مدل دقت مورد نیاز را برای شبیه‌سازی رواناب شهری دارد و از این مدل می‌توان برای طرح‌های مدیریت رواناب شهری و طراحی شبکه جمع‌آوری و دفع آب‌های سطحی استفاده نمود. نصری و همکاران در سال ۱۳۹۶ با استفاده از نرم افزار Civil storm v8i شبیه‌سازی هیدرولوژیکی در داخل واحدهای کاری شهر بهارستان را انجام دادند و سناریوی اصلاح مقاطع و همچنین پیشنهاد احداث مخازن جمع‌آوری در پایین‌دست این شهر را بیان کردند. صفامهر و همکاران (۱۳۹۶) مدل جدیدی را با استفاده از نرم افزار Civil Storm V8 برای طراحی بهینه شبکه‌ی جمع‌آوری آب‌های سطحی مسکن مهر در شهر گلپایگان ارائه دادند. شیشه‌فروش و همکاران (۱۳۹۶) به بررسی تأثیر اجرای بتن و سنگ‌فرش‌های متخلخل و همچنین فضای سبز در میزان کنترل رواناب سطحی پرداختند. Aryal و همکاران (۲۰۰۲) افزایش مشکل آلودگی رواناب‌های سطحی را مورد بررسی قرار دادند و بیان نمودند که بیشتر آلودگی رواناب‌ها در طی یک واقعه بارش رخ می‌دهد. شناخت یک منطقه در برابر هر بارش می‌تواند به تخمین دقیق میزان رواناب‌های شهری کمک کند.

شهر چرمهین که در ۱۸ کیلومتری مرکز شهرستان لنجان و در یک دشت آبرفتی میان کوهی در دامنه‌ی کوه رخ از رشته کوه زاگرس قرار دارد، فاقد سیستم کارآمد برای هدایت رواناب سطحی می‌باشد. معابر شهر ظرفیت لازم برای انتقال رواناب سطحی را ندارند که این مشکل در بافت قدیمی شهر با معابر باریک بیشتر نمایان است. آبرگفتگی در معابر و آسیب به ساختمان‌ها در زمان بارندگی و همچنین عدم وجود سیستم جمع‌آوری فاضلاب و جاری شدن فاضلاب خاکستری در معابر از مشکلات موجود در این شهر است. بنابراین در این تحقیق سعی شده که در ابتدا با نگرشی به وضعیت منطقه، مسائل و مشکلات شناسایی گردد و سپس با بررسی هوا و اقلیم منطقه و برآورد میزان رواناب‌های منطقه، میزان حجم رواناب حاصل از بارندگی‌ها محاسبه گردد و در نهایت به بررسی نحوه جمع‌آوری، دفع و انتقال رواناب‌های منطقه در قالب ارائه طرح اجرایی پرداخته شود. به منظور مدلسازی بارش-رواناب منطقه و طراحی سیستم هدایت رواناب سطحی از مدل Bentley CivilStorm v8i استفاده شده است.

مواد و روش‌ها

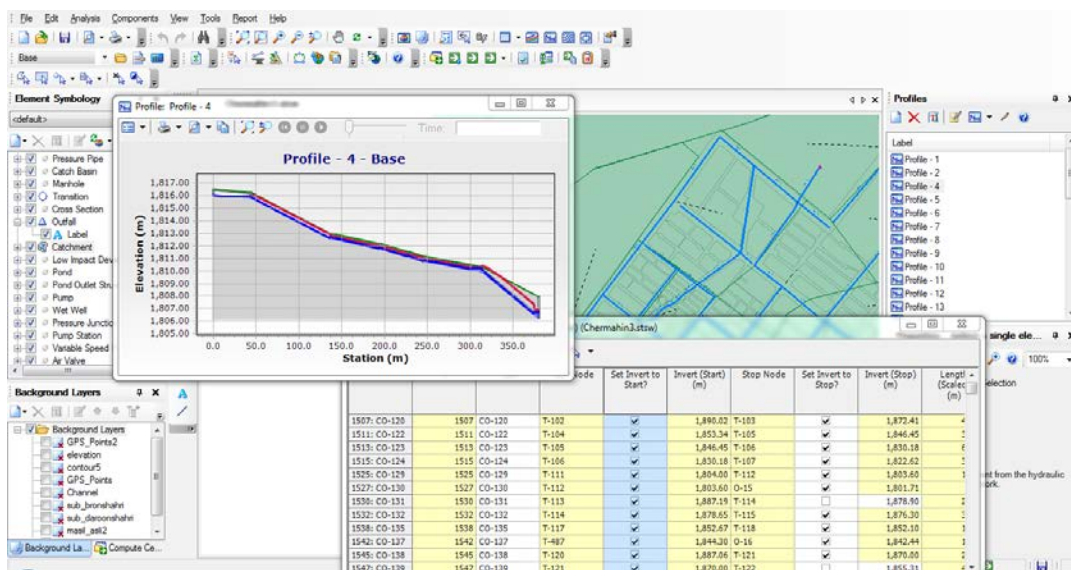
نرم افزار Civil storm

نرم‌افزار Bentley CivilStorm V8i تمام سیستم سیلاب شامل بارندگی، رواناب، جریان سطح، فاضلاب، کانال‌های باز، دریاچه‌ها و حوضچه‌ها را در یک مدل بصری شبیه‌سازی می‌کند. موتور مدل سازی آب باران این نرم‌افزار، قادر است هیدروگراف‌های رواناب را محاسبه و پاسخ هیدرولیکی حوضه را تحلیل کند. این نرم‌افزار تأثیرات متقابل اجزای مختلف سیلاب را بررسی کرده و نقاط بحرانی که منجر به گرفتگی شبکه و آب گرفتگی در منطقه می‌شوند را تشخیص می‌دهد و به این ترتیب برای کاربر و کارفرما مشکلات سیل را

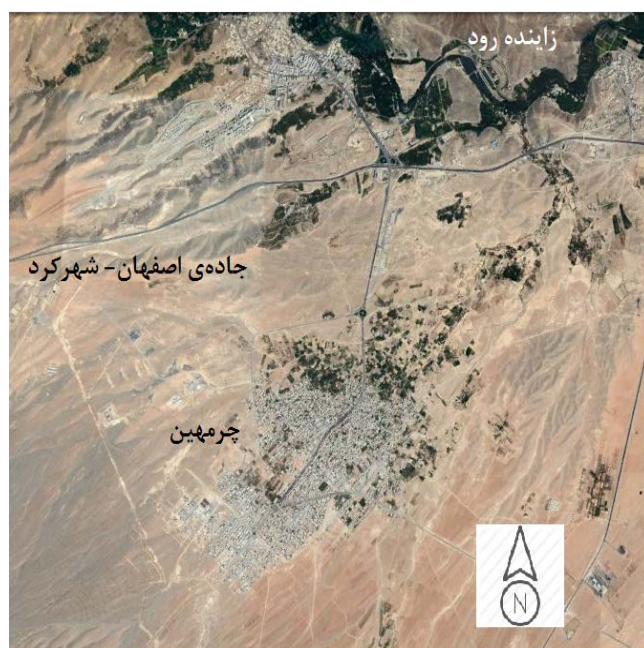
نمایش داده و روش‌های حل مشکل و بهینه‌سازی سیستم جمع‌آوری رواناب را تحلیل می‌کند. شکل (۱) نمایی از محیط نرم افزار Civil Storm را نشان می‌دهد.

منطقه‌ی مورد مطالعه

حوضه آبخیز چرمهین با مساحت ۳۳۵۴۵ هکتار در محدوده مختصات جغرافیایی "۳۰' ۱۶" ۳۲ تا "۳۱' ۲۲" ۳۲ درجه‌ی عرض شمالی و "۲۱' ۱۴" ۵۱ تا "۴۰' ۷" ۵۱ درجه‌ی طول شرقی قرار دارد. چرمهین در ۶۵ کیلومتری جنوب غربی از مرکز استان اصفهان و ۱۸ کیلومتری مرکز شهرستان لنجان (زرین شهر) قرار گرفته و از نظر تقسیمات جغرافیایی جزء شهرستان لنجان می‌باشد. متوسط ارتفاع این شهر ۱۸۰۰ متر از سطح آبهای آزاد بوده و به سبب کم بودن بارندگی از پوشش گیاهی ناچیزی برخوردار است. راه اصلی ارتباطی آن از مسیر اصفهان - زرین شهر - شهرکرد می‌باشد. موقعیت مکانی شهر چرمهین در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۱- نمایی از محیط نرم افزار Civil Storm

شکل ۲- موقعیت مکانی شهر چرمهین در استان و شهرستان

شهر چرمهین فاقد شبکه جمع‌آوری رواناب سطحی و فاضلاب خانگی می‌باشد و دفع فاضلاب خانگی در دو بخش تفکیک شده توسط چاه‌های جذبی برای فاضلاب سیاه و مسیرهای رواناب برای فاضلاب خاکستری انجام می‌گردد. با استناد به نقشه‌ی توپوگرافی و کنترل‌های صحرائی و نیز بازدیدهای انجام گرفته، مشخص شد که مسیر اصلی رواناب شهر از حوضه‌های بالادست چرمهین در جنوب و جنوب غربی به طرف شهر می‌باشد. چون روند عمومی شیب منطقه از جنوب غربی به شمال شرقی است، بنابراین مسیرهای اصلی زهکشی آبهای سطحی شهر هم در این جهات قرار می‌گیرند.

نتایج و بحث

مشخصات هیدرولوژیکی منطقه مورد مطالعه

در این مطالعه با تقسیم بندی زیرحوضه‌های بالادست به واحدهای هیدرولوژیکی کوچکتر، ویژگی‌ها و مشخصات آنها نظیر کاربری اراضی، شیب، مشخصات زمین شناسی و مشخصات فیزیکی هر زیرحوضه جهت برآورد پتانسیل سیل خیزی تعیین گردید. با توجه به اینکه در محل مورد مطالعه ایستگاه هیدرولوژی جهت اندازه‌گیری پارامترهای سیلاب وجود ندارد، برای دستیابی به اهداف طرح سعی نشد تا با بهره‌گیری از بیشترین اطلاعات هیدرولوژیک رودخانه‌های مجاور و همچنین بهره‌گیری از آمار و اطلاعات ایستگاه‌های هواشناسی موجود و استفاده از روشهای تجربی، محاسبات لازم صورت گیرد. به این ترتیب، کل منطقه‌ی مطالعاتی به ۱۵ زیرحوضه تقسیم شد و با محاسبه‌ی زمان تمرکز، ضریب رواناب و استخراج رگبار طراحی، مقادیر دبی سیلاب برای این زیرحوضه‌ها محاسبه شد. جدول ۱ و ۲ به ترتیب رگبار طراحی و زمان تمرکز زیرحوضه‌ها را نشان می‌دهند. مقادیر ضریب رواناب و دبی سسیلاب به روش استدلالی^۱ در جدول ۳ نشان داده شده است. روش استدلالی در سیستم متریک به صورت رابطه‌ی ۱ می‌باشد. در این رابطه، Q دبی حداکثر سیل یک سطح یا حوضه آبریز بر حسب m^3/s ، I شدت بارش رگبار با تداوم بارش حداقل برابر با زمان تمرکز حوضه بر حسب mm/hr ، A مساحت حوضه آبریز بر حسب km^2 و C ضریب رواناب سطح حوضه است.

$$Q = 0.278 C I A$$

(۱)

جدول ۱- رگبار طراحی در منطقه مورد مطالعه (میلیمتر بر ساعت)

زیر حوضه	دوره بازگشت (سال)							
	2	5	10	25	50	100	200	500
G1	31.87	44.87	55.02	68.44	78.60	88.75	98.90	112.32
G2-1	16.90	23.79	29.17	36.28	41.67	47.05	52.43	59.55
G2-2	13.44	18.92	23.20	28.86	33.14	37.42	41.71	47.37
G2	22.62	31.84	39.04	48.57	55.77	62.98	70.18	79.71
G3-1	14.63	20.60	25.26	31.42	36.09	40.75	45.41	51.57
G3	19.45	27.39	33.58	41.77	47.97	54.17	60.36	68.56
G4-1	18.09	25.47	31.23	38.85	44.61	50.38	56.14	63.76
G4	22.36	31.48	38.61	48.02	55.15	62.27	69.39	78.81
G5-1	17.34	24.41	29.93	37.24	42.76	48.28	53.81	61.11
G5	25.29	35.60	43.65	54.30	62.35	70.41	78.46	89.11
G24	26.35	37.09	45.48	56.58	64.97	73.36	81.75	92.85
G6	28.75	40.47	49.62	61.73	70.89	80.04	89.20	101.30
G	31.03	43.69	53.57	66.64	76.52	86.41	96.29	109.36
Gpol	25.28	35.59	43.64	54.29	62.34	70.40	78.45	89.10
Gt	31.27	44.02	53.98	67.15	77.11	87.07	97.03	110.20

¹ Rational method

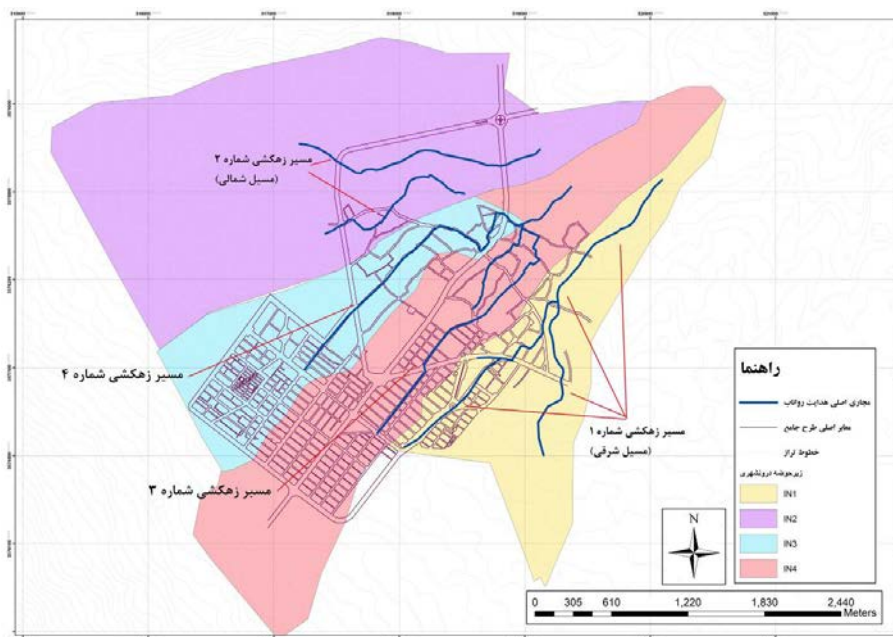
نتایج حاصل از مدل‌سازی شبکه هدایت و جمع‌آوری رواناب

در طراحی محدوده‌ی شهر چرمهین، اقدامات و پیش‌بینی‌های علمی و صحیح در ارتباط با عبور ایمن سیلاب زیرحوضه‌های بالادست از داخل بافت شهری و در انتهای مسیرها و همچنین رواناب ایجاد شده در سطح شهر صورت نگرفته است. با استفاده از نقشه‌های ارتفاعی و شیب منطقه، شهر چرمهین به ۴ واحد اصلی مجزا تقسیم بندی شد و با این پیش‌فرض مدل اولیه‌ی رواناب اجرا شد. واحدهای کاری در شکل ۳ نشان داده شده‌اند.

شبکه‌بندی سیستم جمع‌آوری رواناب سطحی توسط مدل CivilStorm در سناریوهای مختلف انجام گرفت. این مدل به منظور طراحی شبکه‌ی رواناب، قادر است که هر گونه مقطع را طراحی کرده و آن را مورد تحلیل قرار دهد. به این ترتیب در هر سناریو مشخصات و ابعاد اجزای سیستم هدایت رواناب سطحی به طور جداگانه طراحی و محاسبه شد. شرح این سناریوها در ادامه آمده است.

جدول ۲- زمان تمرکز زیرحوضه‌ها

ردیف	زیر حوضه	روش محاسبه زمان تمرکز (ساعت)				
		کالیفرنیا	برانسی	کریچ	چاوو	SCS
1	G1	1.10	1.09	1.11	0.36	3.01
2	G2-1	0.45	0.68	0.46	0.44	1.24
3	G2-2	0.31	0.56	0.31	0.39	0.85
4	G2	0.71	0.90	0.72	0.58	1.95
5	G3-1	0.28	0.49	0.28	0.38	0.77
6	G3	0.44	0.62	0.44	0.47	1.21
7	G4-1	0.42	0.64	0.42	0.53	1.14
8	G4	0.63	0.79	0.64	0.63	1.74
9	G5-1	0.41	0.66	0.42	0.55	1.13
10	G5	0.82	0.93	0.82	0.72	2.24
11	G24	0.99	1.11	0.99	0.69	2.70
12	G6	1.13	1.03	1.14	0.57	3.09
13	G	1.23	1.29	1.23	0.79	3.35
14	Gpol	0.87	0.99	0.87	0.61	2.38
15	Gt	1.23	1.32	1.23	0.79	3.35

شکل ۳- واحدهای کاری اصلی شهر چرمهین

جدول ۳- ضریب رواناب و مقادیر دبی سیلاب به روش استدلالی (m^3/s)

ردیف	زیر حوضه	ضریب رواناب	دوره بازگشت (سال)					
			2	5	10	25	50	100
1	G1	0.22	19.8	28.2	34.6	43.0	49.4	55.8
2	G2-1	0.26	12.3	17.5	21.5	26.7	30.7	34.7
3	G2-2	0.27	11.2	16.0	19.6	24.4	28.0	31.7
4	G2	0.23	32.5	46.4	56.9	70.8	81.3	91.8
5	G3-1	0.24	4.4	6.3	7.8	9.7	11.1	12.6
6	G3	0.21	5.8	8.3	10.2	12.6	14.5	16.4
7	G4-1	0.23	10.3	14.7	18.0	22.4	25.7	29.1
8	G4	0.22	12.6	17.9	22.0	27.4	31.4	35.5
9	G5-1	0.24	17.3	24.7	30.3	37.7	43.3	48.9
10	G5	0.21	23.9	34.1	41.8	52.0	59.8	67.5
11	G24	0.25	66.1	94.3	115.7	143.9	165.2	186.6
12	G6	0.21	12.2	17.5	21.4	26.6	30.6	34.5
13	G	0.23	115.3	164.4	201.7	250.8	288.0	325.3
14	Gpol	0.21	32.2	45.9	56.3	70.0	80.4	90.8
15	Gt	0.22	140.9	201.0	246.5	306.6	352.1	397.6

سناریوی شماره ۱- پیکره بندی شبکه جمع‌آوری با استفاده از مقاطع مستطیلی روباز:

شبکه جمع‌آوری و هدایت رواناب غالباً بصورت مقاطع مستطیلی طراحی و اجرا می‌شود و طراحی اینگونه مجاری منطبق با شیب طبیعی زمین می‌باشد و می‌بایست بگونه‌ای طراحی شود که در کوتاه‌ترین مسیر به مسیل‌ها و آبراهه‌های طبیعی سرریز شوند. در این سناریو با استفاده از مدل‌سازی نرم‌افزار، شبکه‌ی رواناب شهری بصورت مجاری روباز و منطبق با شیب طبیعی معابر طراحی گردید.

سناریوی شماره ۲- پیکره بندی شبکه جمع‌آوری با استفاده از مقاطع دایره‌ای مدفون:

در این سناریو مدل‌سازی شبکه‌ی رواناب درون شهری با استفاده از مقاطع دایره‌ای انجام شد. احداث دریاچه‌های بازدید و منهول‌ها در این سناریو از ملزومات شبکه است. مقاطع دایره‌ای معمولاً در زیر سطح زمین طراحی می‌شوند و می‌بایست نکات اجرایی، اقتصادی و بهره‌برداری در این مقاطع به درستی بررسی و کنترل گردد.

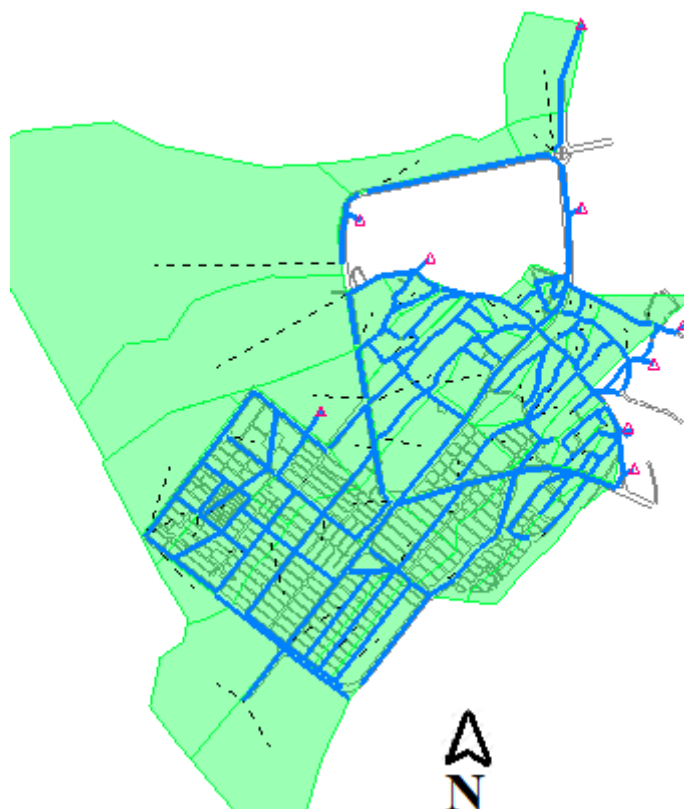
سناریوی شماره ۳- پیکره بندی شبکه جمع‌آوری به صورت تلفیقی:

این سناریو در راستای سناریوی اول قرار دارد با این تفاوت که بخش‌هایی از شبکه‌ی رواناب سطحی بصورت زیرزمینی و دال بتنی طراحی گردیده و در صورت لزوم از مجاری دایره‌ای استفاده شده است. در این خصوص می‌توان تغییراتی در شیب کانال اعمال کرد بگونه‌ای که هدایت هیدرولیکی جریان به نحو بهتری صورت گیرد.

با توجه به اینکه بخش‌هایی از شهر بدون رعایت اصول شهرسازی و عدم توجه به استانداردها گسترش یافته، از طرفی موجب مسدود شدن مسیرهای زهکش طبیعی منطقه شده و از طرف دیگر، عرض معابر موجود در این مناطق ظرفیت لازم برای اجرای مجاری انتقال رواناب را ندارد. به همین منظور لازم است که سیستم هدایت رواناب این شهر به گونه‌ای طراحی شود که از تجمع رواناب در معابر کم عرض جلوگیری شده و رواناب موجود در این مناطق به صورت انشعابی به سمت زهکش‌های طبیعی بیرون از شهر هدایت شود. همچنین برخی مناطق شهر بخصوص در بافت قدیم، دارای شیب و اختلاف ارتفاع زیاد در معابر است که لازم است مجاری هدایت رواناب در این بخش‌ها بصورت مدفون اجرا گردد. با در نظر گرفتن این شرایط، بهترین سناریو که حصول به نتایج مطلوب را با حداقل هزینه ممکن سازد، سناریوی شماره ۳ است. شمای کلی و مشخصات مقاطع طراحی شده در این سناریو به ترتیب در شکل ۴ و جدول ۴ نشان داده شده‌اند. در این سناریو، رواناب منطقه که از سمت جنوب غربی به شمال شرقی جریان دارد، توسط مجاری سطحی و زیرزمینی در چندین نقطه به مسیل زهکش شماره ۱ در شرق شهر تخلیه می‌شوند و به این ترتیب از تجمع رواناب در بافت قدیم شهر جلوگیری می‌شود.

جدول ۴- مقاطع مورد استفاده در سناریوی ۳

طول (متر)	سطح مقطع کانال
11,621.1	Box - 0.4 x 0.4 m
7,608.0	Box - 0.5 x 0.5 m
1,536.8	Box - 0.5 x 0.6 m
3,968.1	Box - 0.5 x 0.7 m
46.7	Box - 0.6 x 0.6 m
1,866.6	Box - 0.6 x 0.7 m
526.7	Box - 0.6 x 0.9 m
2,983.8	Box - 0.7 x 0.7 m
838.0	Box - 0.7 x 0.8 m
359.8	Box - 0.7 x 0.9 m
859.0	Box - 0.8 x 0.8 m
721.9	Box - 0.8 x 0.9 m
141.1	Box - 0.8 x 1.1 m
3,059.7	Box - 0.9 x 0.9 m
363.3	Box - 0.9 x 1.1 m
714.5	Box - 1.0 x 1.0 m
3,397.2	Box - 1.0 x 1.2 m
106.6	Box - 1.0 x 1.5 m
426.6	Box - 1.2 x 1.2 m
312.7	Box - 1.5 x 1.5 m
554.2	Box - 2.0 x 2.0 m
855.2	Circle - 1,200.0 mm
43109.7	مجموع

شکل ۴- شمای کلی از سیستم هدایت و جمع‌آوری رواناب در سناریوی ۳

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

در این تحقیق به بررسی امکان‌سنجی اجرا و پیاده‌سازی سیستم هدایت و جمع‌آوری رواناب در شهر چرمهین پرداخته شده است. این شهر فاقد سیستم کارآمد برای هدایت رواناب سطحی بوده و همچنین هیچ‌گونه سیستم جمع‌آوری فاضلاب در آن اجرا نشده است. به این ترتیب، آبرفتگی در معابر و آسیب به ساختمان‌ها در مواقع بارندگی و همچنین جاری شدن فاضلاب خاکستری در معابر از مشکلات ناشی از عدم وجود سیستم هدایت رواناب سطحی و سیستم جمع‌آوری فاضلاب در این شهر است. پس از جمع‌آوری اطلاعات و انجام مطالعات هواشناسی، فیزیوگرافی و هیدرولوژی منطقه، مدل‌سازی بارش-رواناب با استفاده از مدل CivilStorm انجام شد. به منظور طراحی سیستم هدایت رواناب سطحی در این شهر، سه سناریوی مختلف پیشنهاد شد که شامل موارد زیر هستند: (۱) استفاده از مقاطع مستطیلی و مجاری روباز، (۲) استفاده از مقاطع دایره‌ای و مجاری مدفون و (۳) استفاده تلفیقی از مجاری روباز و مدفون. با در نظر گرفتن شرایط منطقه از جمله معابر کم‌عرض و اختلاف ارتفاع زیاد در برخی مناطق، در نهایت سناریوی شماره ۳ به عنوان سناریوی ارجح انتخاب شد. با اجرای این سیستم، علاوه بر حذف مشکلات موجود اعم از آبرفتگی و خسارت به ساختمان‌ها در زمان بارندگی، امکان ذخیره و استحصال آب باران جهت مصرف در آبیاری فضای سبز شهر وجود دارد.

منابع

- افشین شریفان، ر.، ا. روشن، م.م. اوجی. ۱۳۸۷. کاربرد مدل SWMM در طراحی و ارزیابی شبکه‌های جمع‌آوری و دفع آبهای سطحی شهری. هفتمین کنفرانس هیدرولیک ایران، تهران، انجمن هیدرولیک ایران، دانشگاه صنعت آب و برق.
- بدیعی‌زاده، س.، ع. بهره‌مند، ا.ا. دهقانی و ن. نورا. ۱۳۹۳. مدیریت سیلاب شهری از طریق شبیه‌سازی رواناب سطحی با استفاده از مدل SWMM در شهر گرگان، استان گلستان. نشریه پژوهش‌های حفاظت آب و خاک، جلد بیست و دوم، شماره چهارم، صفحه ۱۵۵-۱۷۰.
- سلاجقه، ع.، ا. فروتن، م. مهدوی، ح. احمدی، ف. شریفی، ب. ملک محمدی. ۱۳۹۱. برآورد رواناب در حوزه‌های آبخیز شهری با استفاده از مدل‌های تحلیلی. مجله آب و فاضلاب، شماره یک، صفحات ۴۷-۵۶.
- شیشه‌فروش، م.، م. نصری، ع. نصری. ۱۳۹۶. اجرای همزمان سنگ‌فرش‌های متخلخل و فضای سبز به منظور کنترل رواناب سطحی. ششمین همایش ملی سامانه‌های سطوح آبرگیر باران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر.
- صفامهر، م.، ع. نصری، ی. مرادی شاه‌قریه، م. ا. جمالی. ۱۳۹۶. احداث شبکه‌های جمع‌آوری رواناب مسکن مهر شهر گلپایگان. ششمین همایش ملی سامانه‌های سطوح آبرگیر باران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر.
- فلاح‌تفتی، م.، و ا. شریفی. ۱۳۸۵. شبیه‌سازی شبکه زهکشی رواناب سطحی با استفاده از مدل تلفیقی SWMM Mike و GIS. حوزه آب و برق مشهد. هفتمین سمینار بین‌المللی مهندسی رودخانه - دانشگاه چمران اهواز.
- نصری، م.، ج. عمادی، م. شیشه‌فروش و ی. عیدی. ۱۳۹۶. مدلسازی هیدرولیکی شبکه‌های جمع‌آوری رواناب سطحی شهر بهارستان با استفاده از نرم‌افزار Civil storm v8i. ششمین همایش ملی سامانه‌های سطوح آبرگیر باران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر.
- نصری، م.، ع. نجفی، ر. مدرس، و س. اسلامیان. ۱۳۸۶. مدل بندی منطقه ای سیلاب در حوزه آبخیز جنوب غربی اردستان. مجله پژوهشی دانشگاه اصفهان (علوم انسانی)، شماره ۶، جلد بیست و هفتم.
- Aryal R., J. Kandasamy, S. Vigneswaran, R. Naidu, and S. H. Lee. 2002. Review of storm water quality, quantity and treatment methods. Part 1: storm water quantity modelling, Korean Society of Environment Engineers, Environ. Engineering Resource, 14(2), 71-78.